

Kasvinsuojeluaineiden käytön valvonta 2021

Päiväys:	30.6.2022
Asianumero:	6500/00.01.02.00.01/2021
	Ruokavirasto
Linja, osasto ja/tai yksikkö:	Maaseutulinja/ Maatalousosasto
Hyväksyjä:	Sari Putkiranta
Laatija/laatijat:	Mira Liiri
Lisätietoja:	

SISÄLLYSLUETTELO

1 ARVIO VALVONNAN VAIKUTTAVUUDEN TOTEUTUMISESTA	3
2 VALVONTASUUNNITELMIEN TOTEUTUMINEN	3
3 TOIMINNAN JA TUOTTEIDEN SÄÄNNÖSTENMUKAISUUS	4
3.1 Todetut puutteet ja niiden yleisyys.....	4
3.2 Puutteiden analyysi	4
4 ENNALTAEHKÄISEVÄT JA KORJAAVAT TOIMENPITEET	4
4.1 Toimijoiden säädöstentuntemuksen varmistaminen	4
4.2 Toimijoille annetut seuraamukset ja puutteiden korjaavien toimenpiteiden varmistaminen	5
4.3 Valvontajärjestelmään liittyvät korjaavat toimenpiteet	5
5 VALVONNAN RESURSSIT	5
6 MUUTOKSET SEURAAVIEN VUOSIEN VALVONTAAN	5

1 ARVIO VALVONNAN VAIKUTTAVUUDEN TOTEUTUMISESTA

Kasvinsuojeluaineiden käytön valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kasvinsuojeluaineista annettua lakia 1563/2011 noudatetaan ja että kasvinsuojeluaineita käytetään asianmukaisesti ja kestävästi. Lisäksi valvonnalla pyritään vähentämään kasvinsuojeluaineiden käytöstä aiheutuvia riskejä.

Kasvinsuojeluaineiden käytön valvontaa tehdään kasvinsuojeluaineista annetun lain nojalla tarvittaessa kaikille kasvinsuojeluaineiden käyttäjille. Virallisen valvonnan lisäksi kasvinsuojeluaineiden käyttöä valvotaan täydentävien ehtojen SMR 10 valvonnassa, jossa varmistetaan, että kasvinsuojeluaineita käytetään ja varastoidaan asetuksen 1107/2009 artiklan 55 ensimmäisen ja toisen virkkeen mukaisesti. Täydentävien ehtojen valvonta kohdistuu puolestaan asetuksen 1306/2013 artiklan 92 mukaisiin viljelijöihin. Tämän lisäksi kasvinsuojeluaineiden käytön asianmukaisuutta valvotaan ympäristökorvausta (asetus (EU) N:o 1305/2013 28 artikla) hakeneilta tiloilta. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (ELY-keskukset) ja Ahvenanmaan maakuntahallitus suorittavat kasvinsuojeluaineiden käytön valvonnan paikan päällä.

Vuonna 2021 kasvinsuojeluaineiden käytön valvonta kohdistui golfkentille ja kiinteistöhuoltoyhtiöihin. Lisäksi ilmoitusten perusteella tehtyä valvontaa kohdistui avomaanviljelyyn ja kasvihuoneviljelyyn. Golfkenttiä on valvottu aikaisemmin vuonna 2016, jolloin kasvinsuojeluaineiden käytössä havaittiin paljon puutteita. Kiinteistöhuoltoyhtiöitä ei ole valvottu aikaisemmin kasvinsuojeluaineiden käytön osalta.

2 VALVONTASUUNNITELMIEN TOTEUTUMINEN

Kasvinsuojeluaineiden käytön valvontaa (virallinen valvonta) tehtiin suunnitelman mukaisesti. Kaikki Ely-keskukset, yhtä lukuun ottamatta, saavuttivat tarkastustavoitteet. Virallisessa valvonnassa valvottiin yhteensä 86 toimijaa. Ilmiannon tai kasvinsuojeluainejäämävalvonnan kautta tulleita tapauksia näistä oli 5 kappaletta. Täydentävien ehtojen valvonnan yhteydessä kasvinsuojeluaineiden käyttöä valvottiin noin 0,6 % EU:n suoria tukia ja tiettyjä osarahoitteisia viljelijätukia hakeneista viljelijöistä. Lisäksi vuonna 2021 valvottiin noin 3 % ympäristökorvausta hakeneista tiloista. Ympäristökorvauksen perustasossa on täydentävien ehtojen kasvinsuojeluaineiden käyttöön liittyviä vaatimuksia ja lisäksi kasvinsuojeluinventointi, ruiskun testaus ja integroitu kasvinsuojelu kuuluvat ympäristökorvauksen vähimmäisvaatimukseen. Täydentävien ehtojen ja ympäristökorvauksen valvontamäärät olivat normaalia alhaisemmat Covid-19 tilanteen vuoksi.

3 TOIMINNAN JA TUOTTEIDEN SÄÄNNÖSTENMUKAISUUS

3.1 Todetut puutteet ja niiden yleisyys

Kasvinsuojeluaineiden virallisessa valvonnassa havaittiin puutteita yhteensä 37 toimijalla, mikä vastaa 43 % valvotuista kohteista. Ilmianto- tai jäämävalvonnan kautta tulleista tapauksista kahdella havaittiin puutteita. Puutteita havaittiin 48,7 % golf-kentistä ja 39 % kiinteistöhuoltoyhtiöistä.

Yhteensä puutteita havaittiin yhteensä 53 kappaletta, eli toimijoilla, joilla puutteita havaittiin, oli usein enemmän kuin yksi puute. Eniten puutteita havaittiin kasvinsuojeluaineiden kirjanpidossa (17 kappaletta), ruiskun testaus oli vanhentunut tai se puuttui 11 tapauksessa. Kasvinsuojelututkiminto puuttui yhdeksältä toimijalta ja kasvinsuojeluaineen myyntipäällyksmerkintöjen rikkomuksia havaittiin myös yhdeksällä toimijalla.

Täydentävien ehtojen otantavalvonnassa havaittiin kasvinsuojeluaineiden käytön rikkomuksia yhteensä 31 tilalla, yhteensä 50 kpl. Valvonnassa oli yhteensä 265 tilaa. Laajennuksia täydentäviin ehtoihin (eli rikkomukset mitä havaittiin muissa kuin täydentävien ehtojen otantavalvonnassa olleilla tiloilla) tehtiin yhteensä 99 tilalle. Tosin on huomioitava, että laiminlyönti merkitään myös tapauksissa, joissa viljelijä ei toimita kirjanpitoa kasvinsuojeluaineiden käytöstä valvontaa varten, joten tarkkaa tietoa siitä miten monessa tapauksessa lainsäädäntöä on rikottu, ei ole.

3.2 Puutteiden analyysi

Vaikka golf-kenttiin on kohdistunut valvontaa vuonna 2016, havaittiin niillä edelleen runsaasti puutteita. Erityisesti puutteet ruiskuntestauksessa ja myyntipäällyksmerkinnän noudattamisessa olivat yleisiä. Kiinteistöhuoltoyhtiöillä puutteet painottuivat kirjanpidon puuteisiin ja tutkimuksen puuttumiseen. Näillä yhtiöillä oli usein käytössään kuluttajakäyttöön tarkoitettuja kasvinsuojeluaineita ja on mahdollista, ettei yhtiöissä ollut tietoa, että myös näiden aineiden käyttöä varten pitää suorittaa tutkiminto, kun aineita käytetään ammattitoiminnassa.

Täydentävien ehtojen valvonnassa maataloilla puutteita havaittiin puolestaan melko vähän ja näin ollen voidaan katsoa, että viljelijät ovat tietoisia kasvinsuojeluaineisiin liittyvistä velvoitteista.

4 ENNALTAEHKÄISEVÄT JA KORJAAVAT TOIMENPITEET

4.1 Toimijoiden säädöstentuntemuksen varmistaminen

Ruokavirasto ei kouluta toimijoita. Ruokavirasto ohjeistaa asetuksen 1306/2013 artiklan 92 mukaisia viljelijöitä täydentävien ehtojen vaatimuksista mm. täydentävien ehtojen oppaalla.

Ruokavirasto järjesti Tukesin avustuksella ELY-keskuksille ja Ahvenanmaan paikallishallinnolle vuoden 2021 valvontaa koskevan koulutuksen keväällä 2021 ennen valvontakauden alkua.

4.2 Toimijoille annetut seuraamukset ja puutteiden korjaavien toimenpiteiden varmistaminen

Kasvinsuojeluaineiden käytössä havaitut vähäiset puutteet korjattiin ohjaamalla toimijoita lainsäädännön velvoitteista. Lisäksi jos valvonnan kohteen oli maatala, joka oli hakenut EU:n suoria tai osarahoitteisia maataloustukia, joissa täydentävät ehdot ovat vaatimuksena, ja rikkomus oli myös täydentävien ehtojen vaatimus, aiheutui tästä vähennys em. tukiin.

Vaikka golfkenttiä on valvottu aikaisemmin ja puutteita edelleen paljon, on perusteltua valvoa golfkenttien kasvinsuojeluaineiden käytön asianmukaisuutta lähivuosina uudestaan.

4.3 Valvontajärjestelmään liittyvät korjaavat toimenpiteet

Valvontamäärää nostetaan hieman vuodesta 2021 vuodelle 2022, mutta muita korjaavia toimenpiteitä ei ole suunniteltu.

5 VALVONNAN RESURSSIT

Ruokavirastossa yhden henkilön työajasta on osa suunnattu kasvinsuojeluaineiden käytön valvonnan ohjaukseen. Käytännön tarkastustyötä tekevät alueellisten Ely-keskusten tarkastajat.

6 MUUTOKSET SEURAAVIEN VUOSIEN VALVONTAAN

Valvonnan kohdennusta arvioidaan vuosittain ja valvontaa pyritään suuntaamaan sektoreille missä on suurimmat riskit kasvinsuojeluaineiden käytön väärinkäytöksille. Valvontaa suunnataan vuonna 2022 metsäpuiden taimitarhoilla sekä avomaan puutarhakasvien viljelyyn.